

به اختیار بهمود:

پروژه نویسه‌که‌م

میزوه

تأ: کویستان

* به اختیار بهمود گئیه؟

- به اختیار مجده دهنهوف ناسراو به به اختیار بهمود، له سال ۱۹۶۲ له گوندی شاوازی سهر به شاروچکه مهیدان/خانه قین که له بناري بهمود له دایک بومه، له ۱۹۸۲ بومه ته ماموستا، له قوتا خانه‌ی ثه مین زهکی به‌گی سه‌ره‌تایی له سلیمانی، وانه هوندر ئه لیمه‌وه.

* ماموستا به اختیار، به‌ریزت پروژه‌یه کی هونه‌ریت چیکردووه له بناري بهمود، ئه‌گه‌ر به‌کورتی باسی پروژه‌که‌مان بُو بکه‌یت.

- پروژه‌یه‌کی نویی هونه‌ری به‌هدست و مه‌چه‌کی خوم، که گله‌ریه‌کی هونه‌ریه له بناري بهمود له سهر گردودلکه‌یه‌ک دروست‌تمکردووه، دهمیکه کار له سهر ئه‌وه ده‌که میزوه، به ئه‌رکی سه‌ره‌کی ژیانی تاکی و تایبته‌تی خومی ده‌زانم، هه‌میشه و کارمکردووه که خورسکانه و بی خه‌وش و گه‌رد بی، یان دوور له لاسای و چاولیکردن، هه‌ر بویه‌ش به میزوه‌وی ده‌زانم، چونکه زور که من ئه‌وانه‌ی به و گورو تینه و خوهیلاکردن و خونه‌ویستانه‌یه ئه‌م چه‌شنه کارانه بکه‌ن، به تایبته‌ت هه‌نوکه هه‌مو و که‌س هه‌ر خه‌ریکی فازانج و فازانج‌کارین، که‌سیک که کومپانیایه‌ک داده‌مه‌زرنی هه‌مو و فیل و سه‌لیقه و کارامه‌یی خوی تیدا به‌کاردینی تنه‌نا ئاماچی فازانج، هه‌تا ئه‌گه‌ر میزوه‌ش لی زه‌ره‌مهدن بی به قوریانی دوعا نه‌بی به‌راستی ئه‌مه جوره بیر کردنه‌وه‌یه که زوربی زوری تاکی کوردی گرتوتوه، منی زور نیگه‌ران گردوه هه‌رجی که‌سیک ده‌بینی و هه‌ج نیشیکی هه‌بی یان همندی جار دوو نیش و سی نیش ده‌کا، به‌ردی لیره ناباته ئه‌وه‌که‌ر له‌برانبه‌ردا پاره و درن‌هه‌گری ئه‌وه‌ند شتە‌کان تایبته‌تی بونه‌تموه به‌فازانج‌جه و یه‌ک که‌س نابینی نیش له سه‌ر میزوه، کولتور، دوارقز، شارستانی و پاراستنی ئاسایشی نه‌تموه‌یی بکا، ئه‌مه هه‌ره‌شیه‌یه کی ئه‌وه‌ند گه‌وره‌یه هاوشانی کیمیاباران و ئه‌نفالکردن و جینوسایدی کورده، من و دک ماموستایه‌کی هونه‌ر، و دک هونه‌رمه‌ندیک له هه‌مان کاتدا، و دک پاریزه‌ریکی ده‌ستکه‌وته‌کانی گه‌ل و نیشتمان ئه‌م نیش‌هه بُو نه‌وه‌کانی داهاتوو کردوه. زور هیلاکی کردوم و زوریشم خه‌ر جکردووه. ئه‌گه‌ر تنه‌نا چه‌ند که‌سیک تیبگهن که ئه‌م پروژه‌یه بوجی به تنه‌نا که‌سیک و زور دورویشه له مامه‌له و سه‌وادی و هه‌اووه که پاره‌ت ده‌سکه‌وی، گرنگ ئه‌وه‌یه خه‌لکان تیبگهن ئه‌م کاره بُو ئائیندیه، بُو میزوه‌وی هونه‌ر بُو خیرو چاکه‌یه، به‌لکو

فازانجی معنے‌وی تیا

به‌رجه‌سته ده‌کری ئیمه‌ی هونه‌رمه‌ندی شیوه‌کار هه‌تا بیر کردن‌هه‌مان نه‌پیتی‌نین و هه‌تا چاومان تیر نه‌که‌بن له بینی‌نی جوانی‌هه‌کان، هه‌رگیز به‌رهه‌می هونه‌ریمان لا گه‌لله‌ن نابی، بی ئه‌م مه‌رجانه هه‌ر به‌رهه‌می‌کمان هه‌بی کرج و کال و له‌بار چوو و ده‌بی، ئه‌م شوینه‌ی منیش هه‌لبزاردووه، شوینیکی یه‌کجار شیاوی ئه‌و بیرکردن‌هه‌ویه، چاوداخستن و چاودکردن‌هه‌ویه که هونه‌ر پیویستیه‌تی مه‌به‌ستم (تیرامانه) هه‌روهه‌ها له خورا بی بیرکردن‌هه‌و ئه‌م شوینه‌م هه‌لنبزاردووه، ساله‌هایه‌کی زوره تنه‌نا خه‌و ئه‌ندیش‌هه و بیرکردن‌هه‌وهی به‌ردده‌وامی من بسووه، ئه‌لبه‌ته ئه‌و هونه‌ر جوانه‌ی له هه‌وای ئازاددا، به‌رهه‌م دیت دوور له چوار چیوه‌ی ژووریکی ته‌سک و قه‌تیسماو، تا چاو برئه‌کا ئه‌بینی و تا ددم و سی‌یه‌کان بی‌گری هه‌وای پاک هه‌لئه‌مئی تا سه‌ر ئیسقان پره له جووله، هه‌رجی کونی پیستی له‌شه و دک فیلی ده‌ريا ددم ئه‌کاته‌وه بُو ئالگوکی، ئه‌مه خوی ره‌چاو کردنی باری ته‌ندره‌وستی تاکه، مرؤث پیویسته تی بگات، به تایبته ئیمه‌ی هونه‌رمه‌ند هه‌تا ته‌ندره‌وستیمان باش بی ئه‌وه‌ندش داهیانان زور ده‌که‌ین.

* چهند روزت پی چوو له دروست‌کردنی ئه‌م گله‌ریه‌دا؟

ماوه‌ی ۲ مانگ و ۱۵ روزی هاوینی ۲۰۰۷ له کاتژمیر ای به‌یانیه‌وه تا کاتژمیر ۷ی ئیواره له‌بر ئه‌سووره هه‌تاواهدا، من به ته‌نیا ئیشم تیا کردووه، توزقانی سی‌یه‌ر نه‌بووه تیا بجه‌سی‌یمه‌وه، بی سی‌یه‌رو

بیسەلینم کە خوشەویستى ھونھەر و زانيارى ھونھەر تاکى بە بهرپرسىيەتى سەھرەكى خۆمى دەزانىم دۇور لە ھەر ئافەرىن و پاداشت و روپامايى بۇ ھىچ كەسىك، ئەمە سەھرەرای ئە و ھەمۇ بەشدارىكىدىنەم كە زياڭلەر لە ٦٠ پېشانگەنى ھاوبەشى ھونھەمندانى كوردىستانم كردووە لە ناوهەدە دەرەوەدى كوردىستان، ئەو شەشەمین پېشانگاڭى تايىبەتى خۆشم دەكەمەوە لە پەيکەرتاشىدا، بە دەيان چارىش خەلات و بروانامەتى سەھرەكەوتنم لە نەحت، رەسم، خەت و پۇستەردا وەرگرەتۈوە، مەن لەم شوينەدا زۆر ئاسوودە سەھرەبەست دەبىم دۇورە لە جەنجالى و پشىۋى دەرەونى، لىزەدە بەرھەمى ھونھەرىم زياڭلەر و جوانلىق دەبىن، خاوهنىيەتى ئەم پرۇزەدەش گەل و نىشتمان و رۇلەكانىيەتى.

* لە كۆتايدا دەنھويت چى بلىت؟

- لە كۆتايدا ئەمەدۇ داوا لە بهرپرسانى وەزارەتى پەرورەدەي ھىزرا بە تەنسىق لەگەل وەزارەتى رۇشنبىرى بىكمە كە دەست ئاۋەلەم بىكەن، بۇ بەدەست ھېتانى ئامانجى گاشتى ھەمۇ گەل و ئامانجى تايىبەتى ھونھەرى بۇ گەورەكىدىنە زياترى پىيگە ئەم خوليا گەشاؤھىيە، ھەرودە يارمەتىدانى من ئەتوانم ئەم پرۇزەدە كەم بەھەمانكەيەكى شىۋەكارى رۇوت و بۇ ھەمۇ لايەكى كوردىستان سوودى ھەبى بۇ ھەمۇ ھونھەرمەندىيەكى ئەم گەلە.

ئاوى سارد، ھەندى جارىش بىتىن، شەوانى مانگەشەویش تا كاتىزىم يەكى شەو من ھەر خەريكى ئىش بۇوم. ھەمۇ جۇرەكانى ئىشىكىدىنە(جۇكەر) ناوى كرييکارى ناوى ئاوهەيىنان لە دوو تاوايىكىش دانىشە نا ئەم پرۇزەدەم دروستكىرىدووە كە بىرىتىيە لەگەلەرىيەكى (م۷ م۳,۵۰) و ژۇورىكى ئاشپەزخانە (م۲ م۴,۰) و

مشتەمەلات و گەنجىنەيەك و ھەندى ئىشى تىرى تىيدا ماوە، ئەگەر توانىم ھاونىن داھاتوو و تەھاوايى دەكەم پرۇزەكەشى م۲۰۰ بەرزە بەسەر گردوڭلەكەيەكەدەيە كەرەسەكانى بىناكەشىم كەمەزەندەكراوە تا ئەتنەن مەوادى بلوڭ، بەرد، ئاو، گەچ، دەرگاۋا پەنچەرەم بەشانمەمەموويم بىردىتە سەر گەدەكە، ئەمە بە دەم زۆر ئاسانە، بەلەم بە ئىش كردن زۆر زۆر گرانە، دوايى مەملەنلىقى سەختى بەرگەرما، ھەتا، رەشەبا، پاچ، خاڪەناز وەشاندىن، بەرد سکاندىن و دروستكىرىنى رېكەيەكى م۳۵۰، ھەربەددەست و مەچەكى كە بۇ ۲۵ سالىش دەبى تەنها خاڪەناز و بىل و پىكىم لە دوكانەكانى فۇشتى كەرەسەي بىنادا دىيوجە، ئىشىكىش كە تىايادا ھىلاڭ بى زۆر خوشەویستە و بە مەمانەيە جۇرەيەك لە نەمەرى تىيا دەبىن ئەمەش بەرھەمى خوشەویستى منه بۇ ھونھەر! لە ھەمانكەندا ھاندەرىيەكىش بۇ ئەو خەلکانەيە كە رقيان لە ئىشىكىدىنە، خۆم بەمېتۇدىك ئىشىم كردووە خۇشمەدەي بە بۇچۇنى خۆم پى دەچى پېش ئەوەدى مەرۇف بىتە بۇون (ئىش) دەمەيەك بۇو چاوهەرۋانى مەرۇفى دەكىد، ھەتا بەيەكەدە و ئەنەمە كە مامۇستام بەخەمە رۇو، ئەلبەتە مامۇستا ئەبى لە ھەمۇ كەسىكى تر باشتىرى بى لە تىيگەيەشتن و كۆئى ئە و زانيارى و ھونھەر لىزەنلىقى كە لە دەنيا ئىسەتاماندا ھەيە، ئەمە تەنها بە فەرمى ناسىينى مامۇستا يەتى كە كەنەتە بە كىدار ناسىينى مامۇستا يەتى لە ھەر بوارىكائەكەۋىتە سەر ئەكتىيف بۇونى خۇدى مامۇستا خۆى تا چەند گەرەيدەيە بە دوايى، لىزەدە لەھۇي وەرگەتنى زانيارى نوپىدا بۇ باشتىكىرىدىن بارى پەرورەدە خۇينىدەن، من بۇيە ئەم كارەم كردووە بى يارمەتى ماددى و مەعنەھەمە ھىچ كەس و لايەن، تەننەت حەكومەتىيەش بۇئەھەمە

